

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Deres ref

Vår ref
201000991-/STD

Dato
25.10.2010

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt endringer i forskrift 10. oktober 2008 nr. 1132 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer (tollkvoteforskriften) og forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer. Det bes om at Statens landbruksforvaltning (SLF) informerer berørte aktører om endringene på en hensiktsmessig måte.

Med unntak av opphevingen av rapporteringskravet i gjeldende tollkvoteforskrift § 39, trer forskriftsendringene i kraft straks. Dette innebærer at nye krav til deltakelse ved auksjon blir gjeldende allerede for registrering av auksjoner som avholdes i november.

Når det gjelder forskriftsendringen som følger av den nye artikkel 19-avtalen, vil disse først bli fastsatt etter at avtalen er ratifisert av Norge og EU. Dette gjelder i første rekke iverksettelse av nye og utvidede importkvoter, og disse vil bli implementert i form av endringer i vedlegg 1 til tollkvoteforskriften. Avtalen vil bli lagt frem for Stortinget i høst i form av en stortingsproposisjon. På samme tidspunkt vil departementet også endre vedlegg 1 slik at tollkvotene for høy deretter blir fordelt ved auksjon.

Forskriftsendringene har vært beskrevet i høringsutkastet som ble sendt på høring den 29. juni 2010. Høringsfristen ble satt til 26. september. Departementet vil i det videre redegjøre for forskriftens endelige innhold, med bakgrunn i de innspill som ble mottatt i forbindelse med høringen av forskriftsutkastet.

1. BAKGRUNN

Ved endringene av budreglementet høsten 2009, ble det signalisert at departementet også vurderte innføring av finansieringsbevis/bankgaranti som vilkår for å delta på auksjon. Det ble vist til at det er et problem for auksjon som fordelingsmekanisme at aktører som har kjøpt kvote i enkelte tilfeller ikke gjør opp for seg. Dette har både vært uheldig for kvoteutnyttelsen og har medført konkurranseulempen for foretak som har innrettet seg etter gjeldende regler. Adgangen SLF har til å trekke tilbake kvoteandeler og/eller utestenge virksomheter for deltakelse i fremtidige auksjoner som følge av denne type betalingsmislighold, har ikke alene vært tilstrekkelig til å avhjelpe problemet.

På denne bakgrunn sendte Landbruks- og matdepartementet den 29. juni 2010 utkast til endringer i tollkvoteforskriften på høring. Her ble det fremmet forslag om nye tiltak både før og etter auksjonen, som kan bidra til å sikre at auksjonsdeltakerne innbetaler auksjonsbeløpet. Som tiltak *før* auksjonen ble det foreslått å innføre et krav om at foretak må være vurdert kredittverdige eller stiller bankgaranti for det beløpet som ønskes tilgjengelig for budgivning under auksjonen. Som tiltak i *etterkant* av auksjonen ble det foreslått at utestående auksjonsbeløp skal forfølges som et alminnelig formuesrettslig krav. Det ble også foreslått å gi SLF hjemmel til å motregne krav på auksjonsbeløpet i budgivers krav på tilskudd fra ordninger forvaltet av SLF. På bakgrunn av internasjonale forpliktelser om å legge til rette for kvoteutnyttelse, samt behovet for å hindre vesentlige markedsforstyrrelser, ble videre foreslått å innføre en hjemmel til i "særlige tilfeller" å kunne oppheve kvotetildelingen ved mislighold av auksjonsbeløpet. Forslaget inneholdt dessuten bestemmelser som gjorde det mulig for SLF å kreve erstatning for eventuelle tap som følger av misligholdet.

I høringen ble det samtidig fremmet forslag til endringer i tollkvoteforskriften for å kunne implementere den nye artikkel 19-avtalen som ble inngått med EU i januar 2010. Avtalen innebærer blant annet nye eller utvidede kvoter på en rekke landbruksvarer. I tillegg foreslo departementet å endre bestemmelser knyttet til forvaltningen av ostekvoten. Det ble også foreslått endringer i fordelingsmetoden for tollkvotene for høy samt enkelte mindre endringer i forskriftens øvrige bestemmelser.

2. HØRINGEN AV FORSLAGET

2.1 Innledning

Høringsnotatet ble sendt til i alt 39 høringsinstanser. Departementet har mottatt hørings svar fra 18 av disse, hvorav 5 ikke hadde merknader til forslagene. Uttalelsene er gjort tilgjengelige på departementets nettsider.

Det generelle inntrykket fra høringen er at departementets forslag til endringer i det vesentlige er godt mottatt. Herunder støtter de fleste av høringsinstansene forslagene

til tiltak både før og etter auksjonen, for bedre å sikre innbetaling av auksjonsbeløpene. Flere av høringsinstansene har imidlertid innvendinger mot forvaltningen av ostekvoten. Disse innvendingene vil bli nærmere kommentert nedenfor.

Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund(KLF) har i sitt høringssvar fremmet en rekke forslag til andre endringer i tollkvoteforskriften. Herunder foreslås det å oppheve egne tollkvoter til mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål og å innføre faste årlige auksjonskvoter for reinsdyrkjøtt. I tillegg foreslås det en harmonisering av tollkvoteforskriften med forskrift 1. juni 2007 nr. 580 om tollnedsettelse for landbruksvarer som gjeninnføres etter bearbeiding i utlandet. *Nortura BA* har også fremmet forslag til supplering og omarbeiding av de generelle vilkårene for fordeling av tollkvoter. Forslagene faller utenfor rammene av denne høringen og vil således ikke bli behandlet i det følgende.

2.2 Særlig om endringer som følger av artikkel 19-avtalen

Den nye artikkel 19-avtalen med EU innebærer nye og utvidede kvoter på en rekke landbruksvarer. Blant annet er ostekvoten fra EU økt med 2 700 tonn, og reguleringen av hvilke ostetyper som kan importeres innenfor kvote (og fordelingen mellom disse) vil bli avvirket. Det er i avtalen fastslått at økningen av ostekvoten skal fordeles ved auksjon.

En implementering av artikkel 19-avtalen i norsk rett forutsetter som nevnt enkelte endringer i tollkvoteforskriften. I høringen er det imidlertid fremmet synspunkter på innholdet i selve avtalen, blant annet tidspunktet for iverksettelsen, valg av auksjon som fordelingsmåte for tillegget i ostekvoten og hva slags bedrifter som skal kunne delta i auksjonen for ostekvoten. Problemstillinger av denne typen har ikke vært på høring, men vil bli tatt stilling til av Stortinget i forbindelse fremleggelsen av stortingsproposisjonen om samtykke til inngåelsen av avtalen.

2.3 Departementets merknader til høringsuttalelsene

2.3.1 Krav til deltakelse på auksjon

I høringsbrevet ble det foreslått å innføre krav om at foretak som ønsker å delta ved auksjon må være vurdert som kredittverdige, eventuelt at det stilles bankgaranti for det beløpet som ønskes tilgjengelig for budgivning. I tillegg til å innhente en alminnelig kredittvurdering av foretaket fra et kredittvurderingsselskap, ville SLF etter forslaget kunne foreta en totalvurdering der også forvaltningens ”generelle tillit” til foretaket skulle kunne tillegges vekt, herunder foretakets eller dets eieres manglende betalingsvilje ved tidligere auksjoner.

Tine SA, KLF, Nortura BA og NHO Mat og Drikke støtter forslaget om å innføre inngangskrav for deltakelse ved auksjon. Disse høringsinstansene fremhever

viktigheten av at tildelingssystemet ikke legger til rette for konkurransevridning, og sikrer at kun seriøse bedrifter slipper til.

KLF og NHO Mat og Drikke går imidlertid imot forslaget om at SLF skal kunne vektlegge sin "generelle tillit" til virksomheten. KLF mener at dette vil lede til en urimelig skjønnsvurdering, og at det kan bli tilnærmet umulig for en bedrift å vinne frem med en klage mot et vedtak fattet på dette grunnlaget. *Nortura BA* støtter på den andre siden forslaget og mener det er rimelig at SLF foretar en totalvurdering der den generelle tilliten til foretaket inngår. I uttalelsen fremheves det at en snever kredittvurdering ikke vil kunne godtgjøre om det er grunnlag for å ha tillit til at foretaket vil opptre seriøst. *Nortura* mener at det i en totalvurdering vil være naturlig å legge vekt på hvordan foretaket og dets eiere tidligere har etterlevd både tollkvoteforskrift eller annet relevant regelverk.

Departementet viser til at formålet med de foreslåtte inngangskravene for auksjon var å sikre at auksjonsdeltakerne innbetaler auksjonsbeløpet. Gjennom en kredittvurdering vil man effektivt kunne skille ut selskaper som er betalingsdyktige uten å påføre auksjonsdeltakerne merkostnader. Dette er imidlertid ikke det samme som at aktører som ikke vurderes som kredittverdige vil være avskåret fra å delta. Forskjellen er bare at disse må stille bankgaranti for det beløp som ønskes tilgjengelig under auksjonen.

Departementet fastholder også at SLF i kredittvurderingen skal kunne legge vekt på sin generelle tillit til foretaket, men understreker at en forventer at regelen bare rent unntaksvis vil komme til anvendelse. Det pekes samtidig på at en alminnelig kredittvurdering utført av et kredittvurderingsselskap ikke vil avdekke alle forhold knyttet til aktørens betalingsevne og -vilje. Selv om betalingsmislighold registreres som betalingsanmerkninger hos kredittvurderingsselskapene, vil ikke alle tidligere midlighold være registrert. Den alminnelige kredittvurderingen vil således ikke kunne avdekke alle tidligere forhold der foretaket og dets eiere har vist manglende betalingsevne eller -vilje. SLF vil imidlertid selv sitte på kunnskap om slike forhold, for eksempel knyttet til innbetaling av auksjonsbeløp ved tidligere auksjoner. Etter departementets oppfatning er det ingen åpenbare grunner for at SLF ikke skulle få vektlegge sine tidligere erfaringer med foretaket og dets eiere i sin totalvurdering av foretakers kredittverdighet. En slik adgang anses derimot nødvendig for å kunne nå målsetningen å sikre innbetaling av auksjonsbeløpet. Som vist til i høringsbrevet, har Tollvesenet allerede i dag en tilsvarende hjemmel knyttet til administreringen av tollkredittordningen.

Departementet vil avslutningsvis bemerke at SLFs vedtak i kredittvurderingen vil være et ordinært forvaltningsvedtak og som sådan underlagt alminnelige forvaltningsrettslige krav til forsvarlig saksbehandling. I de tilfeller SLF finner at et foretak ikke anses kredittverdig, må det gis en individuell begrunnelse som angir de hovedhensynene som ble vektlagt i avgjørelsen. Dette vedtaket vil kunne påklages på vanlig måte dersom aktøren er uenig i vurderingen. I påvente av klagebehandlingen vil klageren fortsatt

kunne delta ved auksjonen, forutsatt at det stilles bankgaranti for det beløpet klageren ønsker tilgjengelig for budgivning under auksjonen. I den grad departementet som klageinstans finner at vedtaket må omgjøres, vil klageren kunne søke erstatning for omkostninger knyttet til utstedelsen av bankgarantien, gitt at vilkårene for erstatning foreligger. Slik departementet ser det, vil klageren derimot ikke kunne avstå fra å delta i auksjonen, for deretter å kreve erstatning for tap knyttet til at man ikke har fått tilgang til kvoteandeler i auksjonen. Dette følger av den alminnelige tapsbegrensningsplikten. I dette ligger det at den som har lidt et økonomisk tap knyttet til en ulovhjemlet myndighetsutøvelse, har plikt til å begrense størrelsen på sitt tap ved å holde utgiftene på et forsvarlig nivå.

2.3.2 Forfølgning av auksjonsbeløpet

I høringsbrevet ble det foreslått at utestående auksjonsbeløp skal forfølges som et alminnelig formuesrettslig krav. Forslaget innebar at inkassokravet videreføres også etter kvoteårets avslutning, selv om kvoteandelen ikke lenger kan løses ut. Videre ble det foreslått å gi SLF hjemmel til å motregne krav på auksjonsbeløpet i budgivers krav på tilskudd fra ordninger forvaltet av SLF. Det ble også foreslått å innføre en hjemmel til i "særlige tilfeller" å kunne oppheve kvotetildelingen ved mislighold av auksjonsbeløpet og kreve erstatning for eventuelle tap SLF lider som følger av budgivers mislighold.

Tine SA, KLF, Nortura BA og NHO Mat og Drikke støtter forslagene knyttet til forfølgning av auksjonsbeløpet.

NHO Mat og Drikke mener imidlertid at det er prinsipielt betenkelig at det foreslås å åpne for en motregning i støtte bedriften har krav på etter andre ordninger: "Vi kan vanskelig se at det bekvemmelige for myndighetene ved en slik løsning kan forsvare at man kobler ulike rettslige grunnlag og således reduserer eller "nuller ut" en rett man har etter ett rettsgrunnlag fordi man ikke har oppfylt sin forpliktelse etter et annet rettslig grunnlag." NHO Mat og Drikke mener også at det er uheldig at en bedrift som har krav på tilskudd skal bli stilt annerledes enn bedrifter som ikke har det. Videre fremheves det at de tilskudd en bedrift har krav på ofte vil være gitt fordi disse er en forutsetning for bedriftens evne til å overleve. En motregning i tilskudd vil således svekke bedriftens evne til å klare seg, hvilket igjen svekker mulighetene til å få tilbake tilskuddet.

Departementet mener at et strengere regelverk knyttet til forfølgning av utestående auksjonsbeløp er et viktig bidrag for å sikre innbetaling av auksjonsbeløp. Etter departementets oppfatning vil en hjemmel for SLF til å kunne motregne utestående auksjonsbeløp i budgivers krav på tilskudd fra ordninger forvaltet av SLF være et relevant grep i denne sammenheng. Tilsvarende hjemler finnes også i øvrige ordninger som departementet forvalter. Det er etter dette vanskelig å se rimeligheten av at en aktør som misligholder sine betalingsforpliktelser innenfor auksjonsordningen uavkortet skal kunne motta offentlige tilskudd som om misligholdet ikke eksisterte. Uten en motregningshjemmel vil man i realiteten kunne havne i en situasjon der

mindre levedyktige bedrifter på den ene siden vil kunne by på auksjon uten å gjøre opp for seg, mens man på den andre siden benyttet offentlige tilskudd til å styrke seg i konkurransen mot aktører som følger spillereglene.

2.3.3 *Utnyttelse av tollkvoter for ost fra EU*

I høringsbrevet ble det foreslått å oppheve kravet til bankgaranti ved tildeling av importrettigheter innenfor ostekvoten fra EU etter § 35 (historiske kvoter) og § 36 (industrikvoter). Departementet la til grunn at ostekvotene er så attraktive og verdifulle at det i seg selv sikrer kvoteutnyttelsen. Erfaringen etter bortfall av kravet til bankgaranti for nykommerkvoten (fri kvote i § 37) viser at dette ikke har påvirket utnyttelsen av kvoten.

Med samme begrunnelse foreslo departementet også å oppheve andre bestemmelser med formål å sikre utnyttelse av ostekvoten, herunder bestemmelsen om at nykommere plikter å utnytte andel i frikvoten i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår. Det ble videre foreslått å oppheve de historiske aktørens plikt til å rapportere om utnyttelse av kvoteandelen, fordi data om faktisk import vil kunne innhentes fra andre kilder.

Både *Tine SA* og *Synnøve Finden AS* stiller seg positive til forslaget om å oppheve kravet til bankgaranti og rapporteringsplikt for historiske aktører. *Tine SA* fremhever viktigheten av å ha like ordninger for alle typer rettighetshavere i ordningen, og mener den foreslåtte endring er i tråd med dette prinsippet.

Dagligvarehandelens Osteforum, Norges Colonialgrossisters Forbund og Coop Norge Handel (Coop) mener at det er behov for å opprettholde bestemmelser som sikrer at nykommere utnytter andel i frikvoten i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår. *Dagligvarehandelens Osteforum* uttaler at: *"Mye tyder på at mange av nykommerne bare har fungert som et fordyrende mellomledd uten å bidra til det som var formålet med frikvoten dvs. å bedre mangfoldet av ost."* Disse tre høringsinstansene fremhever videre at nykommere med rett på frikvote ikke bør gis anledning til å delta i de ordinære osteauksjonene. For å unngå at *"nykommere får en superprofitt uten bidrag til verdiskapning ved å selge ostene videre til firmaer som har osteekspertise"*¹, foreslår de at det blir innført et nytt vilkår om at nykommere ikke kan få frikvote uten at de først sannsynliggjør/dokumenterer at de har direkte forretningsforbindelse med butikker/kjeder eller storhusholdningsbedrifter.

Departementet holder fast ved at det ikke er nødvendig å opprettholde bestemmelser med formål å sikre utnyttelse av ostekvoten. Erfaring fra importen viser at ostekvotene i praksis utnyttes i sin helhet. På denne bakgrunn oppheves kravene til bankgaranti for historiske kvoter og industrikvoter, samt bestemmelsen om at nykommere plikter å

¹ Sitat fra høringsuttalelsen fra *Dagligvarehandelens Osteforum*

utnytte andel i frikvoten i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår. Departementet understreker at auksjonen skal være åpen for alle bedrifter, også bedrifter som kan tildeles historisk kvote eller nykommerkvote.

Departementet finner heller ikke å kunne stille krav om forretningsforbindelse med butikker/kjeder eller storhusholdningsbedrifter for bedrifter som tildeles andel av nykommerkvoten. Departementet vil bemerke at en slik bestemmelse ville være i strid med formålet med nykommerkvoten om å bidra til et større mangfold av produkter og nye aktører i markedet. Samtidig er departementet oppmerksom på utfordringene knyttet til videresalg av ost som importeres innenfor nykommerkvoten. I henhold til artikkel 19-avtalen skal systemet med historiske rettigheter og nykommerkvote endres fra årsskiftet 2013/2014, jf. også omtale pkt. 2.3.4

2.3.4 Begrensningen i tilknytningsformer mellom nykommere

Forskriften § 37 annet ledd regulerer hvilke tilknytningsformer som kan hindre tildeling av kvoteandel innenfor nykommerkvoten. Begrensningene gjaldt både tilknytningsformer mellom historiske aktører og nykommere, og nykommere i mellom. Tatt i betraktning dagens store søkertall har det i praksis vist seg umulig å granske eierforholdene mellom nykommere på en forsvarlig måte. I høringsbrevet ble det derfor fremmet forslag om å oppheve begrensningen i tilknytningsformer mellom disse.

Dagligvarehandelens Osteforum, Norges Colonialgrossisters Forbund og Coop mener at eierskapsbegrensningene mellom nykommere må opprettholdes. Det vises til at dette er nødvendig for å hindre at det dukker opp et stort antall useriøse kvotesøkere og det blir større sjanse for fordyrende mellomhandel av kvoter. *Tine SA* uttrykker på sin side forståelse for forslaget, gitt at det i dag er over 200 aktører som deltar i osteimporten under denne ordningen. *Tine SA* understreker samtidig viktigheten av å ivareta intensjonen om mangfold. Nykommerkvoten må ikke bli en kamp om et verdipapir, uten at det eksisterer reell interesse for import. Det må heller ikke legges til rette for utvidelse av egne rettigheter, kun basert på nye selskapsdannelser.

Departementet har hele tiden vært oppmerksom på problemstillinger vedrørende fordelingssystemet for nykommerkvoten. Ved en forskriftsendring i 2004 ble det derfor innført eierskapsbegrensninger og strammere regler for omsetning av kvoteandeler, for å hindre historiske kvoteeiere i å skaffe seg en andel av nykommerkvoten. Samtidig ble det innført eierskapsbegrensninger nykommerne i mellom, for å sikre at det ble en rimelig størrelse på kvoten til hver enkelt nykommer. Som vist til i høringsbrevet, er erfaringene med bestemmelsene om eierskapsbegrensninger at de har vært meget krevende å forvalte, blant annet fordi antallet kvotesøkere innenfor nykommerkvoten er mer enn tredoblet siden 2004. Det har i praksis vist seg umulig å granske eierforholdene hos alle disse aktørene på en forsvarlig måte, i tråd med de krav til forutsigbarhet og likebehandling som forvaltningen er underlagt. Bestemmelsene om

eierskapsbegrensninger har således ikke kunnet forhindre en uønsket mellomhandel av kvoteandeler mellom nykommere.

Slik det blir påpekt av høringsinstansene, vil bortfall av eierskapsbegrensninger kunne medføre et økt antall kvotesøkere til nykommerknoten, og at tildelte kvoteandeler vil kunne bli små. Departementet vil likevel vise til at den årlige økningen i osteknoten på 2700 tonn vil bli fordelt ved auksjon, og at bedrifter som ønsker å etablere seg sterkere i ostemarkedet vil kunne utnytte denne muligheten. Som nevnt vil også dagens system med historiske kvoter og nykommerkvote bli avviklet fra årsskiftet 2013/2014 slik at hele osteknoten kan fordeles på en mer konkurransenøytral måte. Departementet står på denne bakgrunn fast ved forslaget om å fjerne eierskapsbegrensninger mellom nykommer.

2.3.5 Minimums- og maksimumsandel

Tollkvoteforskriften § 14 gir SLF hjemmel til å fastsette en minimums- og maksimumsandel av tollknoten som én budgiver kan gi bud på ved en auksjon. I høringen er det foreslått en språklig endring av § 14, men det legges ikke opp til noen realitetsendring.

TINE SA har i høringen kommet med synspunkter på SLFs praktisering av bestemmelsen: ” *Den siste forhandlingsrunden med EU med utvidelse av osteknoten, har introdusert auksjon som et fordelingsystem. Det er rimelig å anta at interessen for kvotene vil bli stor. I den sammenheng vil det være viktig å få etablert praktiske gode løsninger. Et viktig element i dette vil etter vår mening være å benytte den muligheten som ligger i § 14 om minimums- og maksimumsandel, slik at flere aktører kan få tilgang til den importmuligheten som foreligger.*”

Dagligvarehandelens Osteforum, Norges Colonialgrossisters Forbund og Coop mener at § 14 bør endres ved at det legges til at ved auksjon av ost fastlegges minimum – og maksimumsandeler i forskrift. De mener dette er et sentralt punkt for å sikre at de aktører som selger ost til forbruker og storhusholdninger, får andeler som er i samsvar med etterspørselen. Det tilsier at maksimumsandelen ikke må være for liten.

Departementet vil her vise til at det vil være opp til SLF å vurdere hvorvidt det skal fastsettes en maksimumsandel som en budgiver kan gi bud på ved auksjon. SLF vil i denne forbindelse blant annet kunne legge vekt på de argumentene som har kommet fram i høringsuttalelsene. Samtidig skal dette avveies mot hensynet til markedsorientering og konkurransenøytralitet ved bruk av auksjon som fordelingsmåte.

3. MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSER I FORSKRIFTEN

Endringer i kapittel I. Innledende bestemmelser

Til § 2. Definisjoner

Bestemmelsens punkt 1 definerer ”budgiver” som virksomheter registrert hos SLF som deltaker på auksjon. Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og innebærer at henvisningen til tildeling av passord og brukernavn er tatt ut. Dette er kun en språklig justering av definisjonen og innebærer ingen realitetsendring.

Endringer i kapittel II. Fordeling av tollkvoter etter søknadstidspunktet

Til § 10. Ubenyttet kvoteandel

Det er foretatt endringer i bestemmelsens annet ledd som regulerer håndtering av ubenyttede kvoteandeler.

Annet ledd første punktum fastsetter en plikt til å sende skriftlig melding til SLF dersom kvoteeier ikke ønsker å benytte tildelt kvoteandel. Meldingen vil gi SLF grunnlag for å kunne treffe vedtak om helt eller delvis tilbaketrekking av kvoteandel, jf. første ledd annet punktum. Det er foretatt en mindre språklig justering av bestemmelsens ordlyd i forhold til høringsutkastet for å understreke viktigheten av å gi SLF anledning til refordeling av ubenyttede kvoteandeler.

I samsvar med høringsutkastet er plikten til å returnere ubenyttede innførselstillatelser til SLF opphevet, jf. tidligere annet ledd tredje punktum. Innførselstillatelser utstedes i dag hovedsaklig elektronisk, og behovet for å returnere ubenyttede innførselstillatelser er derfor ikke lenger tilstede.

Endringer i kapittel III. Fordeling av tollkvoter ved auksjon

Til § 13. Tidspunkt for auksjoner

Bestemmelsen regulerer tidspunktene for når auksjoner for de ulike kvotene skal finne sted. Auksjon av tollkvoter merket « A5 » reguleres i bestemmelsens sjettedde. I samsvar med høringsutkastet er bestemmelsen endret ved at tidfestingen for disse auksjonene nå knyttes til kalendermåned på lik linje med de øvrige tollkvotene.

Det er foretatt tilsvarende endringer i auksjonstidspunktene angitt i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer § 22 annet ledd.

Til § 14. Minimums- og maksimumsandel

Bestemmelsen fastslår at SLF kan fastsette minimums- og maksimumsandeler som en budgiver kan legge inn bud på under auksjonene. Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og innebærer en språklig presisering av at begrensningene er knyttet til hvor mye det kan *legges inn bud på* under auksjonen, og ikke hvor mye som kan tildeles. Endringen innebærer ingen realitetsendring.

Til § 15. Krav til auksjonsdeltaker

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og fastsetter vilkår som må være oppfylt for at en virksomhet skal kunne få delta ved auksjon. For nærmere omtale av disse vilkårene vises det til kapittel 2.3.1.

I første ledd første til tredje punktum fremgår det at virksomheten som ønsker å delta på auksjonen, må registrere seg innenfor kunngjorte frister og være vurdert kredittverdige for det beløpet som ønskes tilgjengelig for budgivning under auksjonen. I tillegg til å innhente en alminnelig kredittvurdering av foretaket fra et kredittvurderingsselskap, vil det kunne foretas en totalvurdering der SLFs generelle tillit til foretaket også kan tillegges vekt. Herunder kan det legges vekt på foretakets eller dets eieres manglende betalingsvilje ved tidligere auksjoner.

Av første ledd fjerde punktum fremgår det at virksomheter som ikke blir vurdert som kredittverdige, bare vil kunne få delta på auksjonen dersom de stiller en bankgaranti for det beløpet som ønskes disponibelt for budgivning under auksjonen. Foretakene som stiller bankgaranti, kan velge å gjøre dette for en av SLF bestemt minimumsperiode rundt auksjonstidspunktet eller for en lenger tidsperiode. Auksjonstilgangen begrenses til gyldighetsperioden for bankgarantien, og grensen for hvor mye foretaket kan by i auksjonene vil bestemmes av hvor stor bankgaranti som er stilt.

Bestemmelsens annet ledd tilsvarer tidligere tredje ledd annet punktum.

Tidligere bestemmelser med nærmere krav til registrering før auksjon, samt utstedelse av brukernavn og passord, er opphevet. SLF kan imidlertid i kraft av sin myndighet til å administrere ordningen jf. forskriften § 3, fastsette nærmere regler knyttet til registreringen og utstedelse, oppbevaring og bruk av brukernavn og passord.

Til § 16. Krav til oppbevaring av brukernavn og passord mv.

I samsvar med høringsutkastet er bestemmelsen opphevet. Dette som følge av at departementet ikke finner det naturlig å forskriftsfeste nærmere krav til oppbevaring av brukernavn og passord, samt prosedyrer dersom brukernavn og passord er tapt, kommet på avveier eller blir misbrukt. SLF kan imidlertid i kraft av sin myndighet til å administrere ordningen jf. forskriften § 3, fastsette nærmere bestemmelser om dette.

Til § 21. Oppgjør av auksjonsbeløp

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og inneholder regler for oppgjør av auksjonsbeløp. For nærmere omtale vises det til kapittel 2.3.2.

Første ledd første punktum fastslår at auksjonsbeløpet forfaller til betaling etter de frister som fastsettes av SLF. Utestående auksjonsbeløp forfølges som et alminnelig formuesrettslig krav.

Ved auksjonen har kvoteeier kjøpt en rettighet til en kvoteandel for et gitt kvoteår. Etter første ledd annet punktum utstedes imidlertid ikke innførselstillatelse innenfor tildelt kvoteandel før *etter* at kvoteeier har innfridd auksjonsbeløpet. Dersom kvoteeier ikke innfrir auksjonsbeløpet før kvoteårets slutt, videreføres inkassokravet selv om kvoteandelen ikke lenger kan løses ut.

I annet ledd er SLF gitt hjemmel til å motregne krav på auksjonsbeløpet i budgivers krav på tilskudd fra ordninger forvaltet av SLF.

Tredje ledd første punktum gir SLF hjemmel til å kunne oppheve kvotetildelingen i "særlige tilfeller" dersom auksjonsbeløpet ikke er innfridd innen fastsatt forfallsdato. Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil for å gi SLF mulighet til å refordle kvoteandeler som blir liggende ubenyttet som følge av manglende innfrielse av auksjonsbeløpet. Dette kan være aktuelt i de tilfeller der en budgiver har fått tilslaget på en større andel av totalkvoten, eller der SLF av andre grunner finner det særlig påkrevet. Bestemmelsen er særlig knyttet til forpliktelser om å legge til rette for kvoteutnyttelse, samt behovet for å hindre vesentlige markedsforstyrrelser. SLF vil i slike tilfeller kunne legge kvoteandelen ut på ny auksjon og kreve erstatning for eventuelle tap som følger av budgivers mislighold av auksjonsbeløpet jf. tredje ledd annet punktum. Det understrekes at erstatningen kan knyttes til alle følger av misligholdet. Herunder kan det kreves erstatning for tap knyttet til forvaltningens kostnader i forbindelse med ny auksjon, samt tap som følge av at kvoteandelen ikke blir solgt ved ny auksjon eller auksjonsbeløpet ved denne auksjonen blir lavere. Som nevnt i høringsbrevet er bestemmelsen ikke begrunnet i fiskale hensyn. Eventuelle tap som tredjemann lider som følger av misligholdet omfattes imidlertid ikke av bestemmelsen. Dette vil i sin helhet være et forhold mellom misligholder og tredjepart.

Til § 23. Omsetning av kvoteandel

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og regulerer omsetning av ubenyttet kvoteandel etter at auksjonsbeløpet er innbetalt.

Annet ledd regulerer krav til at kjøperen av kvoteandel må oppfylle vilkårene i gjeldende § 4 og § 15 tredje ledd siste punktum. Som en følge av strukturelle endringer i § 15, er henvisningen i annet ledd første punktum oppdatert. Videre er annet ledd siste

punktum opphevet, da bestemmelsen var unødvendig. Dersom kjøper oppfylder vilkårene i § 23 og de generelle vilkårene som stilles til budgiver i §§ 4 og 15 annet ledd, utsteder SLF innførselstillatelse på vanlig måte.

Endringer i kapittel IV. Fordeling av tollkvoter til mindre virksomheter som har foredling av viltkjøtt som hovedformål

Til § 30. Ubenyttet kvoteandel

Bestemmelsen regulerte håndtering av ubenyttede kvoteandeler.

Første ledd første punktum, fastsetter en plikt til å sende skriftlig melding til SLF dersom kvoteeier ikke ønsker å importere hele den tildelte kvoteandelen innenfor kvoteåret, jf. tilsvarende bestemmelse for kvoter tildelt etter søknad i § 10 første ledd. Meldingen vil gi SLF grunnlag for å kunne treffe vedtak om helt eller delvis tilbaketrekking av kvoteandel, jf. første ledd annet punktum. Det er også her foretatt en mindre språklig justering av bestemmelsens ordlyd i forhold til høringsutkastet for å understreke viktigheten av å gi SLF anledning til refordeling av ubenyttede kvoteandeler.

I samsvar med forslaget er første ledd siste punktum, om at ubenyttede innførselstillatelser skal returneres SLF, opphevet. Dette som følge av at det ikke lenger anses å foreligge et behov for bestemmelsen.

Endringer i kapittel V. Fordeling av tollkvoter for ost fra EF

Til § 34. Bankgaranti

I samsvar med høringsutkastet er bestemmelsen om at det må stilles bankgaranti for historisk kvote (§ 35) og industrikvote (§36), opphevet. For øvrig vises det til omtalen i kapittel 2.3.3.

Til § 37. Fri kvote

Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og regulerer fordelingen av nykommerkvoten for ost.

Første ledd annet punktum fastslår at frikvoten på 730 tonn fordeles etter søknad, jf. § 8, § 9 og etter paragrafen her. Bestemmelsens ordlyd er i samsvar med høringsutkastet og innebærer kun en mindre språklig justering uten materiell betydning.

I første ledd annet punktum er SLF gitt hjemmel til å fastsette en minimums- og maksimumsandel det kan søkes om, jf. tilsvarende bestemmelse for auksjon i § 14. Bestemmelsen er i samsvar med høringsutkastet og innebærer en språklig presisering

av at begrensningene er knyttet til hvor mye det kan *søkes* om, og ikke hvor mye som kan tildeles. Endringen innebærer ingen realitetsendring. Formålet med å fastsette en minimumsandel kan som tidligere være å avskjære søknader på svært små kvantum, mens formålet med å fastsette en maksimumsandel ved auksjon vil kunne være å forhindre at én aktør får hele kvoten.

I samsvar med høringsutkastet er tidligere bestemmelser om kvoteeiers plikter å utnytte kvoteandelen i samsvar med tildelt mengde og etter fastsatte vilkår opphevet. For øvrig vises det til omtalen i kapittel 2.3.3.

Annet ledd fastsetter eierskapsbegrensninger ved tildeling av nykommerknoten. I samsvar med forslaget er begrensningen i tilknytningsformer nykommere i mellom opphevet. For øvrig vises det til omtalen i kapittel 2.3.4.

Til § 39. Rapportering

I samsvar med høringsutkastet er bestemmelsen om krav til rapportering fra historiske aktører om utnyttelse av ostekvoten opphevet, som følge av at behovet for en slik rapportering ikke lenger anses å være til stede. SLF kan innhente opplysninger om import av ost fra andre kilder, samt fra virksomheten selv, i medhold av de generelle hjemlene i §§ 43 og 44. For å beholde rapporteringen på hele år, oppheves bestemmelsen med virkning fra kvoteåret 2011. For øvrig vises det til omtalen i kapittel 2.3.3.

Med hilsen

Henrik Einevoll (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja V. Durteste
seniorrådgiver

Vedlegg 1